

नेपाल राजपत्र

भाग १

श्री ५ को सरकारद्वारा प्रकाशित

खण्ड २६] काठमाडौं, वैशाख १ गते २०३६ साल [अतिरिक्ताङ्क ३

शाही-सन्देश

श्री ५ महाराजाधिराजका प्रमुख सचिवालय
राजदरबार

श्री ५ महाराजाधिराज वीरेन्द्र वीर विक्रम शाहदेवबाट विक्रम सम्वत् २०३६ साल

वैशाख १ गते नव वर्षको उपलक्ष्यमा देशवासीका नाममा बक्सेको सन्देश ।

आरा देशवासीहरू,

१. आजदेखि विक्रम सम्वत् २०३६ शुरु हुँदैछ । नयाँ वर्षको यस शुभघडीमा स्वदेश वा विदेशमा रहने सम्पूर्ण नेपालीहरूको सुख, शान्ति र समुन्नतिको लागि शुभकामना व्यक्त गर्न पाउँदा हामीलाई खुशी लागेको छ ।

२. केही वर्ष यता हाम्रो मुलुकले अनेक बाधाहरूलाई पार गर्दै नेपाली जनताको आकांक्षानुसार देशको चौतर्फी विकासको बाटोमा केही ठोस पाइलाहरू चाल्दै आएको छ । यस क्रममा नेपाली मात्रमा जाग्रत भएको राष्ट्रियताको भावनालाई ठोसरूपमा चरितार्थ गर्नु पर्छ भन्ने कुरा प्रजातान्त्रिक पञ्चायत व्यवस्थाले समस्त नेपालीहरूलाई पथप्रदर्शन गर्दै आएको छ । वास्तवमा, हाम्रो दलविहीन प्रजातान्त्रिक पञ्चायत व्यवस्थाले नेपाल र नेपालीको हितको निम्ति केही आधारभूत मान्यताहरूमा जोड दिँदै आएको छ । ती हुन्- (१) राष्ट्रियताको संरक्षण र सम्वर्द्धन (२) स्वदेशमै जन्मी हुर्केको पञ्चायती प्रजातन्त्रको विस्तार र (३) नेपाली जनताको सर्वाङ्गीर विकास ।

३. यही नीतिको फलस्वरूप एकातिर आज मुलुकभर विद्यमान वैचारिक अनेकताको ठाउँमा राष्ट्रिय एकताको भावना आएको छ भने अर्कोतिर आर्थिक र सामाजिक क्षेत्रमा प्रत्येक नेपालीले आत्मविकास गर्ने समान सुविधा र अवसर पाउनु पर्छ भन्ने धारणालाई सफल गर्ने प्रयास हुँदै आएको छ । यसका साथै नेपालले आफ्नो देशभित्र आफ्नो विचार, आफ्नो बोली र आफ्नै मुद्राको प्रचलन गरी एक स्वतन्त्र राष्ट्र सुहाउँदो आफ्नै अस्तित्व कायम गर्दै लान सकेको छ । संक्षेपमा, दलविहीन प्रजातान्त्रिक पञ्चायती व्यवस्थाले भावनागत राष्ट्रियतालाई आर्थिक विकास र एक न्यायपूर्ण वितरण प्रणालीको सूत्रमा गाँसेर एक अर्थपूर्ण रूप दिने अठोट गरेको छ । फलतः एकातिर देशको उत्तरी हिमाली पाखा दक्षिणको समथल भूमिसित जोडिन पुगेको छ भने अर्कोतिर पूर्वको मेची पश्चिमको महाकालीसित एउटै देश र एउटै नेपाली मात्रको राष्ट्रिय भावनामा आबद्ध हुन पुगेको छ ।

४. पञ्चायती व्यवस्था एउटा गतिशील प्रजातान्त्रिक व्यवस्था भएकोले देशको हित र जनआकांक्षा अनुरूप नै यस व्यवस्थाको सञ्चालन हुनेछ । हाम्रो संविधानले स्वतन्त्र विधायिका, न्यायपालिका र कार्यपालिकाको व्यवस्था गर्दै एक अर्का बीच सन्तुलन र नियन्त्रण मात्र कायम गरेको छैन बरु उनीहरूबाट प्रजातन्त्रका सर्वमान्य आदर्शलाई व्यावहारिक रूपमा समेत प्रस्तुत गरेको छ । त्यसमाथि नेपालका हजारौं गाउँ, अनेकौं जिल्ला र अञ्चलदेखि राष्ट्रिय तहसम्म प्रत्येक नेपालीले मुलुकको शासन व्यवस्थामा संलग्न भई आफ्नो भाग्य आफैले बनाउने प्रजातान्त्रिक परिपाटी अपनाएको कुरा स्पष्ट छ ।

५. आज देशमा दरिद्रता र अभावले गर्दा अनेक समस्या विद्यमान छन् । सयौं वर्षसम्म मध्यकालीन अवस्थामा रहेको हाम्रो मुलुकमा यताको केही दशकभित्र मात्र आर्थिक विकासका पूर्वाधारहरू तयार पार्न थालिएको हो । जनसंख्याको बढ्दो चाप, ज्ञान र सीपको कमी, भौगोलिक कठिनाई र बेलाबखतका बाधा व्यवधानहरूको बाबजूद पनि हामीले केही हदसम्म विकासको प्रारूप तयार पार्न नसकेका होइनौं । हामीलाई विश्वास छ, शान्तिक्षेत्रको आकांक्षा राख्ने हाम्रो देशमा शान्तिको वातावरण कायम गर्दै सबै देशवासीहरूले एकाग्र चित्तले विकासकै बाटोमा संलग्न हुन सकेमा हाम्रो मुलुकमा समुन्नत भविष्यको उज्यालो क्षितिज अवश्य नै उघ्रनेछ ।

६. विकासको हाम्रो तात्पर्य भौतिक उपलब्धि मात्र होइन, हामीले खोजेको विकास मानिसको सम्पूर्ण आध्यात्मिक, बौद्धिक, सांस्कृतिक एवं भौतिक विकाससित अपरिहार्य रूपमा सम्बन्ध राख्दछ र नेपाल र नेपालीको सर्वोत्तम हितमा दलविहीन प्रजातान्त्रिक पञ्चायत व्यवस्था र राष्ट्रिय भावनाको जगेर्ना गर्दै प्रजातान्त्रिक मर्यादालाई सधैं अक्षुण्ण राखी सम्पूर्ण नेपालीको सर्वाङ्गीण विकास गर्ने अठोट लिएको छ । अन्तमा, व्यवस्थाको यस्तो उदात्त र गतिशील परिप्रेक्ष्यमा नव वर्षको यस शुभदिनले समस्त देशवासीहरूमा आपसी रागद्वेष र मनोमालिन्यलाई छोडी आफ्नो देश र व्यवस्थाको उच्च लक्ष्यप्राप्तिका निम्ति समर्पित हुन प्रेरणा देओस्—यही हाम्रो शुभकामना छ ।

श्री पशुपतिनाथले हामी सबैको कल्याण गरून् !

जय नेपाल !

हुकुम बक्से बमोजिम,

रञ्जनराज खनाल

आधिकारिकता मुद्रण विभागबाट प्रकाशित गरी सार्वजनिक संचित हुनेछ।